

FEDERACIA KONGRESO EN LODÈVE (24 V) :

Malgraŭ la timoj (majaj longaj semajnfinoj, samdataj manifestacioj, strikoj) partoprenis kontentiga nombro da gesamideanoj (22) sed , krom unu el Lozère, ĉiuj aliaj estis el Hérault . Kie do estas Gard-, P-O- kaj Aude-anoj ? Tute taŭga kaj bone ekipata salono en la urbocentro, senpage disponigita de la municipo, tamen ni devis subskribi asekuron . Ni ĝojis konatiĝi kun kelkaj novaj esperantistoj, inter kiuj du el Lodève mem kaj apude . Amika etoso, pozitivaj diskutoj, unuanimaj decidoj (krom unu) . La raporto, kiu sekvas, estas laŭmemore redaktita, pro neĉeesto de la sekretario, do certe enestas forgesoj kaj eraroj (bonvolu sciigi) . *En kursivoj estas postkongresaj rimarkoj kaj novaĵoj* . Post bonvenigaj vortoj de la prezidanto Jean Hénin (JH) kaj senkulpiĝo de pluraj federacianoj, unue oni decidis pri la tagmanĝo, pro atendita respondo de la restoraciestro (nefacila tasko kun francaj esperantistoj !) . JH klarigis, kial oni finfine kongresis en Lodève kaj menciis la renkontitajn malfacilaĵojn . *Kiu pretas inviti por 2004 aŭ prizorgi la aranĝon ie, inter aŭ apud Béziers/Montpellier ?*

La financa raporto reliefigis bonan staton de la financoj, dank'al la atenta prizorgado de nia dankinda kasistino, Lucette Négron . Malgranda defecito por SFS, ĉar ni ankaŭ interŝanĝas nian bultenon kun aliaj federacioj kaj sendas ĝin senpage al kelkaj novuloj . Ĉiujare ni devas realvoki al neglektemaj personoj . Ĉu sisteme forstreki la nomojn de tiuj, kiuj ne pagas akurate ? *Ĉu vi-mem pagis vian reabonon por 2003 aŭ atendas dufojan realvokon ?* Dankojn al André Capus pro tiu tasko, ankaŭ pro la presado kaj ekspedo . En 2003 estas antaŭvideblaj elspezoj pro la vizito de G. Kersaudy, pro la eldono de broŝuro por la Sat-Amikara kongreso en Cap d'Agde, pro la realigo de novaj banderoloj kaj presado de flugfolioj . Estas esperata subvencio de la regiono por la kongreso de Cap d'Agde, kvankam mispaŝo povas fiaskigi la aferon . JH precizigis, ke tia subvencio estas de la regiona konsilantaro kaj ne el la poŝo de ties prezidanto . LN ankaŭ menciis, ke en niaj ĉiujaraj enspezoj estas repago fare de UFE de parto de la nacia kotizo (vidi ĉi-poste pri nova kontrakto kun UFE) .

Por la **morala raporto** JH ne detaligis la faritaĵojn de la jaro, ĉar raporto ĝis januaro aperis en "Le Monde de l'E" kaj SFS raportas ĉiutrimestre . Menciindas monataj kunvenoj, kursoj, prelegoj, staĝoj (Vias, Sète), amikaj renkontoj, forumoj de asocioj, anoncoj en gazetoj (pagaj kaj nepagaj), Z-tago (Béziers) , partopreno en internaciaj kongresoj, kampanjo al deputititoj (kun la bedaŭro, ke ne pli da federacioj partoprenis), kunpreparado de landa kongreso (Cap d'Agde), eldono de novaj broŝuroj, vizitoj de eksterlandanoj, federacia bulteno (dankojn al la raportintoj; atenti la limdaton !) kaj federacia renkonto, gazetartikoloj kaj rebatoj . La federacio ne "ronronis", kiel iu akuzis lastjare . Dankojn al tiuj, kiuj kontribuis . Pli kaj pli bone eblas, tio estas ĉies afero kaj ne nur de kelkaj, ĉiam la samaj, homoj . Bone, ke oni sin vizitas reciproke por pli bona interkonatiĝo kaj kunlaborado (ĝis Avignon kaj Tuluzo) . Paneas la repaĝo sed estas esperata baldaŭa solvo . Pri la grupoj de Nimes kaj Perpignan mankas informoj kaj vivosignoj . Komitatanoj necesas por informi la grupojn kaj la estraron ambaŭdirekte .

Renovigo de la komitato : Monique Bernard (48) ne rekandidatas . Neniu indiko pri Claudine Coulomb kaj Jean Gauthier (30) . Estas reelektitaj Fernande Terral (34) kaj Annick Tora (34); ni ĝoje akceptas Georges Gonthier (Lunel) kaj Line Maurel (Béziers) . Venontjare ni renovigos la estraron; laboremaj kaj entreprenemaj homoj estas atendataj .

Postkongrese ni eksciis pri la forpaso en februaro de nia amiko Jean Gauthier . En nia federacia komitato li reprezentis la departementon Gard kaj fidele partoprenis niajn renkontojn . Liaj netipaj, pragmataj kaj pensigaj argumentoj foje surprizis, sed diverseco estas riĉeco ; li konstante propagandis por nia lingvo en Arles (kiel estro de la Domo por Junularo aŭ sur la sabata bazaro, "inter pizoj kaj karotoj", kiel li diris) kaj dank'al liaj klopodoj en Chamborigaud, estis inaŭgurita tie "Vojo Esperanto" okaze de unu el niaj kongresoj . Li kruele mankos en niaj vicoj . Ni kondolencas al liaj edzino, filo kaj filino .

Nacia kongreso en Grésillon : Reprezentos nin Hélène Cazejust kaj Christian Mouré (se ili partoprenos) .

Okaze de tiu nacia kongreso, Christian Pinard (Prades 66) estis elektita kiel komitatano de Esperanto-France (UFE) Ni varme gratulas lin; ni certas, ke li kapablos aŭdigi novan sonon en la naciaj instancoj dank'al sia prudento .

Venontjare la nacia kongreso okazos en Provenco, do relative proksime . Espereble detaloj pri la kongreso atingos nin pli frue ol ĉijare .

Prospekto komuna al la grupoj (por la forumoj) : ni adaptos tiun verkitan por la kongreso de Cap d'Agde . Kelkaj frazoj estas modifendaj, ĉar ne taŭgante por ĉiuj publikoj . JH rilatos kun Line Maurel . Kolora prospekto estas kosta (pli malpli 2F), do ni presigos flankon kolore kaj la alian nigrablanke . *La artikolo aperinta en "Le Monde" (vidu sur paĝoj 8/9) estas ankaŭ fotokopiebla en formato A3 kaj uzebla kiel argumentilo .*

Kontrakto kun UFE : Ĉar validas ĉe Ufe novaj statutoj, la federacio devas agnoski tiujn novajn statutojn por esti daŭre konsiderata kiel federacio de UFE . Temas ĉefe pri nova organizado de la nacia asocio (kun regionaj kaj fakaj asocioj), esence la celoj restas la samaj . La plimulto de la eks-federacioj jam subskribis la kontrakton . Ne subskribi la kontrakton signifus rezigni pri repago al la federacio de parto de la nacia kotizo . Ĝenerala konsento krom unu voĉo kontraŭ ; JH rilatos kun Claude Longue-Epée, prezidanto de UFE (Esperanto France) .

VIVO DE LA GRUPOJ

BÉZIERS

Antaŭ ol deziri al vi bonajn feriojn, mi volas informi vin, ke **nia venonta kunveno okazos la 6an de septembro** en nia oficejo de la 3a etaĝo por prepari **la tagon de Asocioj sur Aleoj P. Riquet la 13an de septembro** (ambaŭ sabate). Poste niaj monataj kunvenoj okazos : **la 20an de septembro** (organizo de kursoj kaj staĝo), - **la 8an de novembro**. Pro multaj esperantaj okupoj **ne estos oktobra kunveno** (la 20a de septembro anstataŭos ĝin). **La Zamenhof-tagon ni festos la 6an de decembro**. Informoj en la venonta SFS.

Suzanne Authier

Staĝo : ĝi bone disvolviĝis en majo kun 34 homoj. Kelkajn rimarkojn ni konsideras por plibonigi tiun agadon. Ni cerbumas por trovi alian agrablan lokon, se eblas; precipe rilate la klasĉambrojn. Se vi havus ideon pri eventuala loko (ne tro multekosta), sufiĉe proksima de Béziers, vi estus afabla ĝin indiki al ni. **La staĝo okazos en 2004 de la 19a ĝis la 26a de majo**. Agrablan someron al ĉiuj.

Esperanto-staĝo organizita de CBE :

Le Cercle biterrois d'espéranto organizis sian jaran staĝon de la 14a ĝis la 21a de Majo.

Tridek gelernantoj de multaj regionoj kaj kvar instruistoj estis, kiel lastjare, en "La Dragonnière", inter Béziers kaj Vias.

Simone Bernard, el Le Bouscat apud Bordeaux, gvidis la kurson de la gekomencantoj, Thierry Saladin el Montpellier la duan nivelon, Josée Lafosse el Toulouse la konversacian grupon kaj Sro Salvador Aragay el Barcelono la superan kurson.

Ĉiuj gelernantoj asidue sekvis la kurson kaj ĉiuj progresis. Kvar gelernantoj kandidatiĝis por la "Kapableco, unu por la dua grado, neniŭ por la unua.

La diversaj vesperoj estis agrablaj : filmoj, prelego de Sro Aragay pri Barcelono. Li montris al ni belan turismogazeton, skribitan en multaj lingvoj inter kiuj esperanto. Bona ekzemplo por ni.

La gelernantoj de Josée Lafosse legis dialogojn, skeĉojn, kantis kaj ludis kun la publiko.

La "trupoj" de Béziers kaj de Montpellier prezentis diversajn skeĉojn aŭ monologojn je la lasta tago.

Jean-Pierre, la "ĉefreĝisoro", direktis la teatraĵon. Fernande diris siajn poemojn, Loulou kaj Claude dancis. La publiko, tre amuzita, forte aplaudis ĉiujn geaktorojn kaj maŝinistojn.

Dum la fina kunveno, post la aperitivo, la partoprenantoj donis siajn opiniojn, faris kritikojn kaj komplimentojn : abunda manĝaĵo sed malmulte varia, malrapideco de la servo, klasĉambroj tro malgrandaj... sed ili ankaŭ diris sian kontentecon pri la agrabla etoso, la kompetenteco de la geinstruistoj,

la afableco de la servistaro.

Kelkaj kuraĝuloj banis sin en la hanejo; malgraŭ la suno, la vetero malvarmis kaj pluvis unu- aŭ du-foje.

La biteranaj organizantoj serĉos alian lokon pli taŭgan, kie oni ne malplenigos la monujon.

Jen la poemo de Fernande, verkita por la staĝo de 2003. Ĝi estos ĉiam vera en 2004.

La CBE

Saluton, karaj geamikoj !

Tutkore ni akceptas vin .

Alloga estas la Dragonnière,

Ĝia ĉarmo plaĉos al vi .

Uzu ĝin la tutan semajnon .

Bone laboru, kompreneble.

Elektu la kurson konvenan .

La krokodilon lasu for .

Estu gajaj kaj bonhumoraj !

Fernande

MONTPELLIER

VIZITO DE G. KERSAUDY

La 19an de aprilo nia grupo akceptis Sron Kersaudy, eminentan lingviston, kiu parolas kvindek da lingvon kaj verkis la referencialbron "Langues sans frontières". Lian viziton antaŭis multe da laboro por prepari kaj pendigi afiŝetojn, trovi taŭgan salonon (disponigitan senpage de la urbdomo), sendi invitilojn, viziti librovendistojn, ktp. Dank'al ĉies kontribuo la prelego estis sukcesa. Partoprenis pli ol 40 personoj, membroj de nia grupo sed ankaŭ neesperantistoj. Senkulpiĝis pluraj oficialuloj (Sroj Blanc, Frèche, Vézinhel...). Foje kun la helpo de lumbildoj, foje sen, la preleganto promenis nin tra la mondo de lingvoj kaj montris al ni sian klercon. La nura bedaŭro estas, ke la temo de la prelego (komunikado en Eŭropo) estis de tempo al tempo forgesita, ĉar nia samideano kapablas detale paroli pri diversaj aspektoj de lingvoj. Li afable respondis la diversajn demandojn. Almenaŭ du personoj diris sian pretecon eklerni esperanton; afero sekvota. La librejo Sauramps mendis dudekon da libroj de GK sed ne alportis ilin al la prelegejo, do supozeble ili vendos ilin kaj tiel reklamos pri la internacia lingvo, kiun favoras GK. Post la prelego ni kune vespermanĝis en apuda restoracio. La sekvantan tagon geesperantistoj veturigis GK al la kongreso de Cap d'Agde, kie denove li prelegis pri la sama temo.

MONATAJ KUNVENOJ

La nova formulo (sabaton matene) kontentigas niajn samideanojn, kiuj po 15 ĝis 20 regule partoprenas. Ĉiam sekvas komuna tagmanĝo, kie regas bona etoso. Por la lasta kunveno de junio venis 15 homoj, pluraj senkulpiĝis. Partoprenis triopo el Béziers; ni ĝojas pri la vizito kaj certe reciprokos en aŭtuno. Pluraj grupanoj teatrumis por nia plezuro. Unu el ni (GG) alportis belajn kaj bongustajn ĉerizojn, kiujn li estis plukinta je la kvina horo matene! Gratulojn!

Malŝeliĉe ni eksciis pri la forpaso de nia amikino Micheline May, subite estiginĝinta fine de majo. Ŝi estis fidela anino de nia grupo, ĉiam partoprenis kaj ĝojis retrovi siajn esperantistajn geamikojn, ĉar esperanto estis plensignifa idealo por ŝi. Ŝi lasas vakuon inter ni. Memore al ŝi, ni observis kun emocio minuton da silento kaj kondolencas al ŝiaj familianoj.

La Forumo de Asocioj disvolviĝos la 14an de septembro; ni esperas, ke ĉijare la vetero estos pli favora kaj ebligos al ni deĵori la tutan tagon kaj varbi novajn membrojn. Por prepari tiun gravan tagon, **ni kunvenos la antaŭan sabaton, la 6an de septembro**. Ni bezonas homfortojn por pretigi dokumentojn, dividi la taskojn, instali ekspozicion, akcepti la vizitantojn, ktp. Notu la du datojn, venu kaj helpu! Anticipan dankon kaj agrablajn somerferiojn

PRADES (P-O)

Bien vu, vite dit : avec les espérantistes

Les liens se tissent entre espérantistes. En neuf mois d'existence le club espéranto Conflent a vu le nombre de ses adhésions augmenter.

"Preuve s'il en est, confie le président Christian Pinard, que cette langue internationale a ses adeptes en Conflent.

Nous ne sommes pas encore des dizaines chaque mercredi, à 20 h 30, au local Mosaïque, pour des cours gratuits, mais les quelques aficionados travaillent assidûment.

Les anciens ont déjà un niveau ho-

norable et n'ont d'ailleurs pas peur d'aller à la rencontre d'autres espérantistes.

Dernièrement deux d'entre nous ont participé au congrès de l'Association française espérantiste SAT-Amikaro.

Nous avons découvert l'ambiance du monde espérantiste, suivi les débats avec intérêt et participé aux cours d'initiation et de perfectionnement.

Des liens prometteurs et intéressants ont été tissés avec les "samideanoj" ("ceux qui partagent la

même idée") de Catalogne-Sud.

L'Université catalane d'été a proposé un atelier d'espéranto en 1998".

Le club poursuit ses projets avec la réalisation d'une plaquette d'information touristique de la région, en espéranto qui sera disponible à l'Office de tourisme.

Enfin les personnes intéressées par l'espéranto sont invitées à rejoindre le club.

Pour tout renseignement, téléphoner au 04 68 05 24 41.

L I N D E P E N D A N T
L U N D I 2 6 M A I 2 0 0 3

LA CANOURGUE

Kiel anoncote en la lasta SFS, turisma semajno okazos en Lozère en septembro. Temas pri evento, kiun ni ne ripetos kaj kiun ni ŝuldas al la vizito de flandraj geamikoj (14). Eblas partopreni unu, du tagojn aŭ la tuton. Nura kondiĉo: laŭpove ne krokodili (paroli en la franca), pro respekto al niaj gastoj. Alveno en Clermont-Ferrand sabaton la 6an vespere; dimanĉon la 7an, vizito de Vulcania, sub la gvido de lokaj esperantistoj kaj veturado ĝis La Canourgue. London la 8an: vizito de Ste Enimie, mezepoka vilaĝo, de la groto Aven Armand sur la altebenaĵo, de la observejo de la vulturoj en la valo de Jonte, de Montpellier le Vicux kaj de la Tarn-gorĝo. Mardon la 9an: St Flour, Chaudes-Aigues, Laguiole, montaro Aubrac; gustumado de "aligot"; vespere lumbildaro pri Aubrac tra la sezonoj. Merkredon la 10an: Sévérac, Millau (nova viadukto kaj prilaborado de feloj), keloj de la fromaĝo Roquefort, altebenaĵo Larzac. Ĵaŭdon la 11an: la Lot-valo kaj la vojo de la pilgrimantoj al Compostella, Conques, Rodez. Vendredon la 12an: vizitoj en la ĉirkaŭaĵo. Sabaton la 13an: veturado al Le Puy en Velay, vizito gvidata de loka esperantisto. Mezepokaj festoj. Dimanĉon la 14an: veturado hejmen aŭ daŭrigo de la festoj. Interesatoj bonvolu rilati kun J. Hénin (adreso sur la lasta paĝo).

Un même langage pour tous

Au centre, M. Kersaudy, célèbre polyglotte, passionné d'espéranto.

■ Georges Kersaudy, expert linguiste et polyglotte passionné, était de passage à La Canourgue, mardi 22 avril, en compagnie des présidents des fédérations régionales d'espéranto : le Canourguais Jean Hélin et l'Auvergnat Eugène Papiak.

M. Kersaudy revenait de deux conférences « *espérantistes* » organisées à Montpellier et au Cap d'Agde.

A 82 ans, Georges Kersaudy, ancien fonctionnaire international, parle, écrit et traduit une cinquantaine de langues d'Europe et d'Asie. Il est l'auteur du fameux livre *Langues sans frontières*, paru dans la collection *Autrement frontières*, qui entraîne le lecteur à la découverte des langues européennes. Défiant les idées reçues, cette encyclopédie comparative est aux antipodes d'un traité linguistique : l'idée principale étant qu'il n'y a rien de plus proche d'une langue qu'une autre langue, à condition de ne pas en avoir

peur et de se laisser guider par la curiosité.

A 16 ans, Georges Kersaudy ne connaissait « *que* » sept ou huit langues. C'est alors qu'il découvre l'espéranto, qui va changer sa vie en lui facilitant l'apprentissage de toutes les autres langues et les échanges linguistiques et amicaux.

L'espéranto fut fondée en 1887 par un Polonais, le Dr Zamenhof. Facile à apprendre, elle est pratiquée à ce jour par environ trois millions de personnes dans les 119 principaux pays du monde.

« *L'anglais est la langue du business, et l'Espéranto est celle de l'amitié !* », explique le linguiste.

L'idéal serait que chacun parle à la fois sa langue maternelle et l'espéranto, pour que toute la planète puisse communiquer plus facilement.

Mais ce n'est encore qu'un rêve... auquel pensera sûrement M. Kersaudy avant de s'envoler pour Rotterdam aujourd'hui. •

Midi Libre ↑ Lozère (25/04/03) et ↓ Béziers (21/4)

CONGRES

Les "espérantistes" sont réunis au Cap d'Agde

Cette langue n'a pas de frontière

■ Par sa vocation touristique, le Cap d'Agde est une station où se croisent nationalités et langues. Il est pourtant, depuis le début de ce week-end, un lieu où l'on discute dans un langage inhabituel. C'est le village vacances Azureva où se tient le 58e congrès de "Sat-Amikaro", une association internationale dont la section française est, dans l'hexagone, l'une des principaux acteurs de la défense et de la promotion de la langue "esperanto". Cette langue internationale fondée en 1887 par un Polonais, le Dr Zamenhof, serait à ce jour pratiquée par 4 millions de personnes dans le monde. En France, on estime à 30 000 le nombre de ceux qui, pour abolir les frontières de la langue, font couramment usage de cette grammaire et ce vocabulaire dont l'apprentissage, assurent les espérantistes, est « *un jeu d'enfant* ». Créée essentiellement à partir du latin, l'esperanto fait cependant égale-

ment appel aux racines germaniques, anglo-saxonnes, mais aussi grecques et arabes.

Au cours de leur congrès qui s'achèvera ce soir, les adhérents vont bien évidemment mettre en pratique ce "sésame" international. Les 200 congressistes présents sont en effet venus non seulement de toute la France mais aussi d'Allemagne, Italie, Suisse et Belgique. Et ici, plus besoin de traducteur !

De là à rêver d'une planète ne parlant plus qu'un seul et même langage, le pas n'est pas franchi. « *Il n'est pas question de substituer l'esperanto aux langues nationales. L'idéal serait que chacun parle sa langue, et l'esperanto en plus* ». Une langue internationale dont l'un des avantages, assurent ces spécialistes, est qu'elle « *s'écrit comme elle se parle* ». Et il faut dix fois moins de temps pour le maîtriser que pour apprendre l'anglais. Premier exercice pratique : en espéranto, *Midi Libre* se dit *Libera Sudo*. •

Deux cents congressistes réunis au Cap d'Agde jusqu'à ce soir.

La kongreso de la surprizoj **KONGRESO DE CAP D'AGDE** (aldone al la raporto de "Midi Libre" p.6)

La organizantoj de la 58a kongreso de SAT-Amikaro, ĵus okazinta en Le Cap d'Agde, en suda Francio, pensis ke ĝi estus jam sukcesa se pertoprenus en ĝi 150 aŭ 160 esperantistoj. Nu, entute aliĝis 202 el kiuj plimulto el Francio, sed ankaŭ el Belgio, Katalunio, Hispanio, Italio, Germanio... Ĉio okazis en bonaj kondiĉoj en tiea feria vilaĝo "Azureva" (unu el la 40 de Francio), dank'al la diskreta sed efika preparado kaj laboro de la Organiza Kongres-Komitato, kiun gvidis Josée kaj Michel Lafosse.

La urbestroj de Agde konsentis ne nur pri afiŝado de publika franclingva prelego de la aŭtoro de "Langues sans frontières", Georges Kersaudy, pri "La komunikado en plivastigita eŭropa komunumo", sed ankaŭ pri senpaga disponigo de la plej bela el la salonegoj de ĝia Kongrespalaco. La neesperantista publiko estis bedaŭrinde malplimulta. Estas menciinde ke partoprenis ankaŭ la direktoro de Azureva. Kritikoj kontraŭ Esperanto tamen audiĝis flanke de ĉeestanto, kiu sciis nenion antaŭe pri la lingvo.

Dum la pasinta agadperiodo, SAT-Amikaro perdis naŭ fidelajn membrojn el kiuj ses pro morto, sed esence pro la malkresko de la nombro de novaj lernantoj de la perkorespondaj kursoj. Ne ankoraŭ efektiviĝis la projekto de nova revuo jam preparolata pasintjare, ne pro la manko de valoraj kunlaborantoj, sed pro la manko de libera kaj kapabla ĉefredaktanto. Tre surprizitaj estis la kongresanoj kiuj unuafoje vizitis la Libroservon de SAT-Amikaro: kuŝis centoj da libroj kaj artikoloj sur 30 metroj da tabloj. Multe vendiĝis la plej nova libro de Raymond Gueguen eldonita de SAT-Amikaro sub la titolo "La langue internationale ou la recherche d'une langue commune" (La internacia lingvo aŭ la serĉado de komuna lingvo).

Ne facile resumeblas la programo de prelegoj kaj kunvenoj kiu okupas 3 paĝojn de la kongreslibreto. Granda parto el la kunvenoj koncernis la partoprenon de la SAT-movado (SAT kaj asocioj subtenantaj ĝin, i.a. SAT-Amikaro) en diversaj sociaj kaj politikaj manifestacioj: la de Majo, Eŭropa Sociala Forumo okazonta en Novembro, Eŭropaj balotoj de 2004.

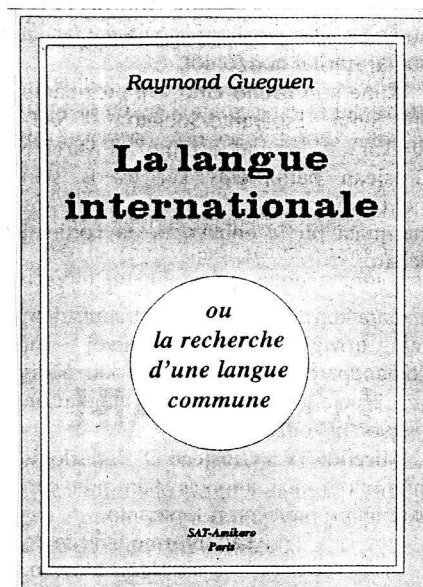
Efektive, plifortiĝas kaj plivastiĝas la ideo prezenti liston de kandidatoj okaze de tiuj balotoj, sub la nomo "Neŭtrala Federa Lingvo Esperanto". Almenaŭ ĝis nun, ĝi ricevis la subtenon de la fama sciencisto Albert Jacquard kaj de Georges Kersaudy. Pliaj detaloj estas riceveblaj de Christian Garino: esperviv@hotmail.com aŭ legeblaj ĉe: europesperanto.multimania.com.

Koncerne la amasinformilan aŭ eksteran efikon de tiu kongreso, krom la afiŝoj, aperis bona artikolo en la gazeto "Midi-Libre". Fine de la kongreso, la direktoro de la vilaĝo Azureva de Cap d'Agde proponis ke oni planu por lia centro unusemajnan programon de Esperanto-instruado kiu cetere povos esti anoncita en la venonta 150-paĝa belega katalogo de Azureva.

Inter la belaj kaj ŝatataj eroj de tiu kongreso estis la dimanĉ-vespera plurlingva kantado de JoMo kiu vigle, petoleme kaj gaje prezentis en Esperanto kanzonojn en la rusa, ukraina, itala, hispana, jida, araba, japana, cigana, pola... Estas notinde ke la eldono de la jaro 2000 de la libro "Guinness" de la rekordoj registris lin pro kantado en 22 lingvoj.

Ankaŭ tiu spektaklo havis pozitivan eksteran efikon, ĉar la persono kiu konfestis la valoron de Esperanto post la prelego de Georges Kersaudy rekonis, ke temas pri nekontesteble vivanta lingvo kaj ke li eraris. Vere bela surprizo por ĉiuj, eĉ por la "malamikoj" de la Internacia Lingvo!

Tiel bela ke pluraj kongresanoj esprimis la deziron revidi JoMon en la venontjara kongresurbo de SAT-Amikaro: La Roche-sur-Yon, kiu tiam celebros sian ducent-jariĝon.

Danke tiun Franclingvan libreton, la Esperantistoj kaj Esperantanoj, kiuj bonvolas faradi al si la penon, por pledi por la ĝenerala akcepto de Esperanto kiel internacia lingvo, povos senkomplekse argumenti aŭ simple disponigi ekzemplerojn al interesigantoj pri la demando.

Surprize forta la SAT-bastiono

Granda sukceso por la paska 58^a kongreso de SAT-Amikaro, en Le Cap d'Agde (Francio), kiu altiris pli ol 200 personojn, anstataŭ la antaŭviditajn 150: ne nur el Francio, sed ankaŭ el Belgio, Katalunio, Hispanio, Italio, Germanio...

Por la franclingva ĉefprelego de Georges Kersaudy pri *La komunikado en plivastigita eŭropa komunumo* la neesperantista publiko estis tamen minoritata.

Ne facile resumebla estas la programo de prelegoj kaj kunvenoj. Multaj koncernis la partoprenon de la laborista E-movado (ĉefe la tutmonda SAT kaj la franclingvia SAT-Amikaro) en diversaj sociaj kaj politikaj manifestacioj: Unua de Majo, Eŭropa Socia Forumo okazonta en novembro 2003, EU-balotoj en printempo 2004.

Plifortiĝas kaj plivastiĝas la ideo prezenti liston de kandidatoj okaze de tiuj balotoj, sub la nomo *Neŭtrala Federa Lingvo Esperanto*. Ĝi ricevis interalie la subtenon de la fama sciencisto Albert Jacquard kaj de la renoma lingvisto Georges Kersaudy.

Inter la belaj kaj ŝatataj kongreseroj estis la plurlingva kantado de JoMo. Vigle, petole kaj gaje li prezentis E-kanzonojn el la rusa, ukraina, itala, hispana, jida, araba, japana, cigana, pola... Estas notinde ke la eldono 2000 de la Guinness-rekordlibro registris nian JoMon pro kantado en 22 lingvoj.

SAT-Amikaro fermis pozitivan administran jaron, precipe pro la inaŭguro de propra sidejo en Parizo. Sed la kresko de la lasta jardeko iom paŭzas, esence pro malpli da komencantoj ĉe la perkorespondaj kursoj. Malfruas la projekto de nova revuo, ĉar mankas libera kaj kapabla ĉefredaktisto. Kompense vekas admiron la libroservo, kun la plej riĉa sortimento en la tuta lando.

La kongreso, organizita precipe de Josée kaj Michel Lafosse, estis sukcesa ankaŭ ĉe la loka informado.

Kongresurbo 2004: La Roche-sur-Yon, tiam 200-jara. (HM)

FLASH ESPERANTO ILE-DE-FRANCE - n° 169 de juin 2003 -

El "Heroldo" n° 6

L'égalité des langues : une nécessité pour l'Europe

L'inégalité linguistique, avec le privilège dont jouit aujourd'hui une seule de nos langues nationales, met en danger la diversité culturelle qui est une des richesses de l'Europe, et elle aggrave le déséquilibre économique et social de cette Europe. Pour respecter la règle d'une égalité des droits de toutes les langues de l'Union Européenne (UE), celle-ci dépense chaque année 2 milliards d'euros (34 % de ses dépenses de fonctionnement) pour l'interprétation et la traduction. Sans qu'il y ait eu de débat public sur le problème, c'est l'anglais qui est le plus fréquemment utilisé au sein des instances européennes. Ceci entraîne des privilèges et des discriminations injustes et inacceptables. Est-ce que l'UE souhaite forcer tous les Européens à parler anglais ?

Vincent (France), John (Angleterre), Kacem (France), Bob (Lituanie), Marco (Italie), Benoît (France), Raphaël (France), Petro (Hongrie), Katarina (Croatie) à leur sortie du Parlement européen. Ils ont joué le rôle de parlementaires pendant une journée en utilisant exclusivement l'espéranto pour se comprendre. Certains le pratiquent même au quotidien comme leur langue maternelle, ainsi que des milliers d'autres jeunes dans le monde.

Les effets économiques et sociaux de l'inégalité des langues

Tous les intellectuels européens doivent apprendre l'anglais s'ils veulent accéder à une certaine reconnaissance de leurs travaux. Cette étude leur coûte beaucoup de temps et d'argent, pour un résultat incertain, tandis que leurs collègues anglais ou américains sont dispensés de ces efforts et peuvent se concentrer à 100 % sur leurs travaux. Aujourd'hui, nos spécialistes sont même jugés en priorité sur leur connaissance de l'anglais plutôt que sur leur compétence !

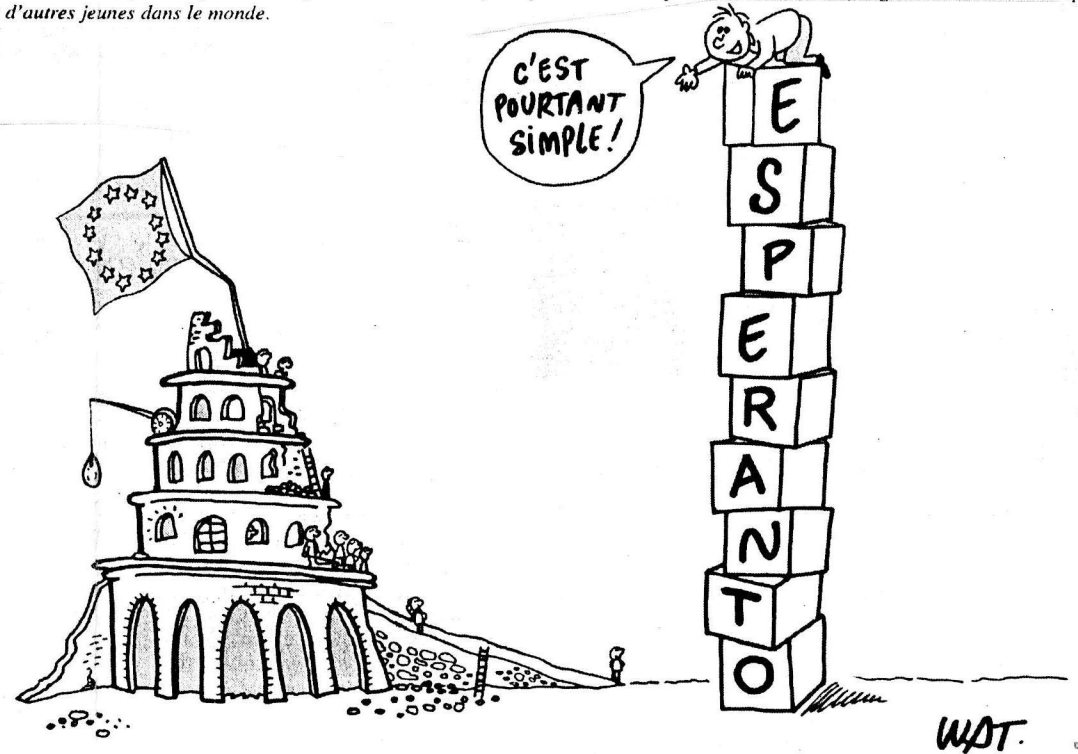
La discrimination envers les locuteurs qui n'ont pas l'anglais comme langue maternelle

La discrimination linguistique s'affiche dans des organisations financées par

Une telle langue existe, facile et précise, c'est l'espéranto

Les qualités démontrées de propédeutique de cette langue, mises en application dans les systèmes d'enseignement, faciliteraient et feraient aimer l'étude des langues étrangères chez les jeunes citoyens européens.

Grâce à la facilité ainsi donnée à la communication internationale et à l'accès aux cultures des autres, les échanges, la compréhension et la solidarité se développeraient plus vite entre les parties riches et pauvres de l'UE.

l'UE et dont les offres d'emplois (plus de 600 recensées par l'Union Européenne d'Espéranto) s'adressent aux « Native English Speakers » au mépris de l'égalité linguistique proclamée par l'UE.

Dans la pratique, l'usage de l'anglais nous est de plus en plus imposé. Certains pays, au sein de l'UE, appuient une proposition selon laquelle les locuteurs de toutes les autres langues devront « faire la demande et payer » pour l'interprétation dans leur propre langue.

Or, pour 84 % des citoyens de l'Union Européenne, la langue maternelle n'est pas l'anglais. Ils dépensent actuellement des sommes astronomiques pour apprendre cette langue et pour s'y perfectionner. Nombreux sont, dans ce but, les étudiants inscrits dans des universités anglaises et américaines. Sans que cela leur donne aucune garantie d'emploi, compte tenu de la discrimination ambiante.

Existe-t-il une solution à cette injustice ?

Les privilèges linguistiques débordent sur l'économie, la culture et la politique. Imaginez les protestations indignées des anglophones si l'UE devenait un bloc francophone ou germanophone !

Mais pourquoi l'UE devrait-elle accepter la domination de l'anglais ?

Dans le fonctionnement des instances de l'UE, on pourrait réaliser des économies énormes, et préserver le multilinguisme démocratique des débats et l'objectivité de l'information qu'on en donne, par l'utilisation d'une langue-relais neutre pour la traduction et l'interprétation.

Qu'est-ce que l'espéranto ?

C'est une langue élaborée en 1887 par un jeune médecin polonais, le Docteur Zamenhof. Cette langue n'a pas pour but de remplacer des langues nationales, mais plutôt de servir de langue auxiliaire commune et indépendante. Elle constitue aujourd'hui une langue bien développée, avec des locuteurs répartis dans plus de 110 pays.

«Mi amas la vivon»: en espéranto, c'est ainsi qu'on dit «j'aime la vie».

L'espéranto a une orthographe phonétique et une grammaire régulière, sans exception. Toutes ses racines sont naturelles, puisées dans les principales langues européennes.

Ainsi, nous pouvons reconnaître la plus grande partie d'un texte en espéranto, et nous pouvons apprendre la langue 7 à 8 fois plus vite que l'anglais ! Nous pouvons l'assimiler très vite et la mettre en pratique de manière active dans la conversation, et pas seulement passive par la lecture.

L'espéranto est enseigné dans des cours privés, des écoles, des universités, sur Internet et par correspondance.

Qui soutient l'espéranto ?

Plusieurs Prix Nobel soutiennent l'espéranto, plusieurs linguistes comme Henriette Walter, ainsi que 120 euro-députés, et des hommes politiques comme Jacques Chirac qui a écrit en mai 2002 : « Il s'agit d'une cause à laquelle je suis sincèrement favorable. (...) J'estime pour ma part que la progression de l'espéranto, dans le respect de la diversité culturelle qui lui est consubstantiel, serait un facteur puissant d'harmonie et de compréhension entre les peuples.

Il ne fait aucun doute que, si le sort des urnes m'est favorable, je soumettrai au prochain gouvernement, et au ministère de l'éducation nationale en particulier, la question de son inclusion au baccalauréat (...) ».

Vous avez peut-être remarqué que le pape termine toujours en espéranto ses vœux "urbi et orbi" multilingues. Umberto Eco, quant à lui, écrit dans son livre "La Recherche de la Langue Parfaite" que « l'espéranto pourrait fonctionner comme langue internationale (...) ». Par ailleurs, trois résolutions de l'Unesco (1954, 1985, 1993) « invitent les États-membres à inciter à l'introduction de programmes d'études sur les problèmes de langues et sur l'espéranto dans leurs écoles et établissements d'enseignement supérieur ».

L'espéranto et les médias

Des stations de radio émettent régulièrement en espéranto, en Australie, au Brésil, en Chine, à Cuba, en Hongrie, en Italie et en Pologne.

Plus d'une centaine de magazines et de journaux sont régulièrement publiés dans cette langue, et un nouveau livre paraît en moyenne chaque jour.

Sur Internet, plusieurs centaines de listes de diffusion et des dizaines de milliers de sites existent en espéranto.

Comment apprendre l'espéranto ?

Vous pouvez apprendre l'espéranto sur Internet avec www.ikurso.net.

Notre association nationale est aussi à votre disposition : **Espéranto-France 4bis, rue de la Cerisaie 75004 Paris.**

Téléphone : 01 42 78 68 86

Télécopie : 01 42 78 08 47

Adresse Internet :

info@esperanto-france.org

Site : www.esperanto-france.org

Également à votre disposition : l'Association Mondiale d'Espéranto (UEA). L'UEA compte 20 000 membres dans 117 pays, et un million de personnes parlent la langue à travers le monde. L'UEA bénéficie de relations consultatives avec l'Unesco. Pour de plus amples renseignements, consultez son site internet : www.uea.org ou www.esperanto.net.

Comment utiliser l'espéranto ?

L'Association Mondiale des Jeunes Espérantophones (TEJO) dispose d'un réseau d'accueil chez l'habitant nommé "Pasporta Servo". Pour 2003, vous trouverez la liste de plus de 1000 familles dans 80 pays, qui proposent un hébergement gratuit aux voyageurs espérantophones.

Voulez-vous contribuer à la recherche d'une plus grande justice linguistique ?

Les espérantophones peuvent se rencontrer dans les festivals et congrès dont la langue officielle est l'espéranto : à Zagreb en 2001, Fortaleza au Brésil l'an dernier, Göteborg en Suède en 2003... Des centaines d'événements sont organisés chaque année. Pour fêter les cent ans de l'espéranto, le congrès de Varsovie a réuni 5946 espérantophones de plus de 70 pays et aucun interprète n'a été requis !

Association Mondiale d'Espéranto

www.uea.org

www.esperanto.net

www.esperanto-france.org

Tous ceux qui recherchent comment surmonter la barrière des langues constatent que l'espéranto est la formule qui présente le maximum d'avantages pour le maximum de gens. Toutefois, une information objective est nécessaire pour que le grand public prenne conscience du fait que l'espéranto offre la meilleure chance de contre-carier l'évolution actuelle vers la disparition progressive de la plupart des langues du monde.

Vous pouvez nous adresser vos contributions pour aider à sauvegarder la diversité et l'équité linguistique en Europe

Objectif : les dons individuels et les dons d'entreprises doivent réunir 1 million d'euros pour lancer une campagne d'information d'envergure en Europe. Envoyez vos dons à Espéranto-France CCP 85.535D Paris.

Contribution possible : chaque don égal ou supérieur à 100 euros (les dons de moins de 100 euros sont bien-sûr acceptés) fera l'objet d'un reçu et d'une information sur l'usage qui en sera fait. Si vous acceptez de financer une annonce dans un journal à fort tirage de l'UE, nous pourrions y inclure votre nom ou celui de votre société, si vous le souhaitez.

Merci de votre soutien !

**POINTS DE VUE GLANÉS DANS LA PRESSE (SUR LE PROBLÈME DES LANGUES)
N'OUBLIEZ PAS DE NOUS TRANSMETTRE CEUX QUE VOUS TROUVEZ ! MERCI !**

Quelle époque!

"Midi Libre" du 18/7

Les francophones fiers de leur langue, c'est de l'autre côté de l'Atlantique

■ Le Québec serait-il devenu le conservatoire des grandes traditions et de l'inventivité de la langue française ? C'est probable, les francophones du Canada étant confrontés à la concurrence féroce de l'anglais, tout-puissant en Amérique du Nord. Les Français, eux, n'hésitent pas à angliciser tout ce qui bouge. Jusqu'au jour où ils finiront par s'apercevoir de l'irréparable et pleureront ce qui fait la singularité de leur culture.

Regardez le monde d'internet - qui dit « la toile » ? - et ses e-mails. Il aura fallu aller puiser dans la créativité linguistique québécoise pour trouver à ces courriers électroniques un nom français

acceptable par notre Académie : il s'agit de « courriel ». Voici des années que Québécois et Acadiens s'envoient des « courriels ». Pendant ce temps, les Français continuent d'envoyer des e-mails, prononcer « zymeyles » sans aucune logique avec la phonétique française.

L'Académie avait bien tenté « mèl », mais cette peureuse francisation de l'anglais a lamentablement échoué.

De même, les Québécois lisent dans le journal des « entretiens » et non des interviews. La langue est un combat : les francophones du Canada, qui ont vécu la soumission et une impitoyable ségrégation des siècles durant, le savent et n'ont pas honte de leur vivante identité.

ML du 21/7

Il existe une sorte d'institution européenne avant l'heure, qui a rassemblé tous les pays du continent et même au-delà, c'est le Grand Prix Eurovision de la chanson européenne. Créé en 1955, le premier prix a été décerné en 1956, l'année des accords de Messine, qui allaient donner naissance au traité de Rome l'année suivante. Ce premier prix fut attribué à la Suisse pour une chanson de langue française, *Refrain*. Par la suite et pendant plus de trente ans, le titre de la chanson primée était français une année sur deux. En 1988, Céline Dion reçut le grand prix pour une mélodie française : *Ne partez pas sans moi*. Ce fut la dernière fois.

Le quarante-huitième concours s'est déroulé le 24 mai dernier en Lettonie. La chanson que défendait le pays hôte s'appelait *Hello from Mars*. Christian Combaz a rappelé dans sa chronique les titres présentés par les autres concurrents : des Pays-Bas (*Give me one more night*) à la Slovénie (*One summer night*), de la Grèce (*Never let you go*) à la Suède (*Give me your love*), quasiment tous étaient en anglais et interprétés sur les mêmes chorégraphies. Le jury a naturellement choisi la Turquie comme grand prix, sans doute en signe de sa future "intégration", avec une chanson intitulée *Every Way that I can!* Voilà donc ce qu'est devenue la chanson dite européenne...

Gela n'est qu'un exemple pour rire, mais cette image frivole et caricaturale peut aussi révéler ce à quoi nous risquons d'assister un jour : la disparition de nos identités nationales dans un grand *melting-pot* consensuel. Pourquoi chanter en français, en allemand, en italien ou en grec si l'on vous dit que seul l'anglais se vend ?

L'Europe n'est pas cela. Elle n'a jamais cessé d'être plurielle, dans sa géographie, ses langues, ses cultures, son histoire. L'Europe latine, germanique, ottomane, l'Europe catholique, protestante, orthodoxe, celle des monarchies et des empires, des monarchies et des républiques, l'Europe des dictatures et des démocraties.

**IDENTITÉ EUROPÉENNE
La caricature de l'Eurovision**

Je partage votre avis, exprimé par François d'Orcival dans son éditorial « Le préambule des amnésiques » (*Valeurs Actuelles* du 20 juin), sur la caricature présentée par la der-

■ QUÉBEC - Midi Libre fait partie de mes bonheurs quotidiens depuis de longues années et, après un coup d'œil aux titres de la "une", je regarde, en dernière page, la météo et le billet Quelle époque qui attire notre attention sur tel ou tel fait de société. Celui de vendredi, consacré au Québec qui serait devenu le conservatoire de la langue française m'amène à répondre ceci. Parlez-vous le québécois ? Professeur de français à Narbonne, j'ai eu le bonheur de "cabaner" à deux reprises chez nos délicieux cousins québécois dont la langue et l'accent sont un régal pour nos oreilles. Oui, je préfère "courriel" à "e-mail", "magasiner" à "shopping" et, sur les panneaux de signalisation, le mot "arrêt" au lieu de "stop". Pour annoncer que le temps se gâtait, j'ai également apprécié l'expression imagée : "le temps se morpionne".

Cependant, beaucoup de Québécois, persuadés de parler un français très pur, vous diront par exemple : « Je venais de prendre mon char pour aller à Québec, quand j'ai fait un flat. J'ai tassé mon char, j'ai braké le brake à bras, j'ai sorti le jack et la roue de spare. J'ai cranqué le jack. J'ai déslické les bolts, j'ai mis la roue de spare et j'ai reslické les bolts. J'ai décranqué le jack et je l'ai rangé avec la roue. J'ai débraké le brake à bras et je suis reparti. Mais j'ai senti que le mastershaft était débalancé à en maudire. Alors, j'ai fait un U-turn et comme c'était pas le fun, je suis rentré en sacrant comme ces maudits Français de l'autre bord ! ». Ce que l'on pourrait traduire ainsi : « Je venais de prendre ma voiture pour aller à Québec quand un pneu creva. J'ai garé ma voiture, j'ai serré le frein à main, j'ai sorti le cric et la roue de secours. J'ai fait monter le cric. J'ai desserré les écrous, j'ai placé la roue de secours et j'ai resserré les écrous. J'ai fait baisser le cric et je l'ai rangé avec la roue. J'ai desserré le frein à main et je suis reparti. Mais j'ai senti que l'arbre de transmission avait beaucoup de jeu. Alors, j'ai fait un demi-tour et, comme ce n'était pas amusant, je suis rentré en jurant comme ces maudits Français de l'autre bord ».

Le québécois, hélas ! concurrence notre français !

J.-L. MOREL (par courriel)

nière édition de "iourovijeune". A-t-on honte de chanter dans sa langue ? Les impératifs commerciaux sont-ils les seuls à prendre en compte ? N'y a-t-il pas de salut hors de l'anglo-américain ? Sur la domination de l'anglais au Parlement européen, par exemple, il suffit de relire les articles de Paul-Marie Coûtéaux dans vos colonnes. A qui fera-t-on croire que les chansons de l'Eurovision, parce qu'en anglais, sont comprises par une majorité d'Européens ? L'emploi forcé d'une autre langue est une des marques de l'asservissement et de la perte d'identité. Permettez-moi de vous rappeler qu'il existe aussi une alternative, une langue neutre, dépourvue malheureusement de pouvoir économique.

J. Henin La Canourgue.

Science

Chauvin ?

L'anglais s'adresse au monde d'en bas.

Lecteurs, vous réagissez sur la domination de l'anglais (*Charlie Hebdo* n° 572). Cet article était-il chauvin ? Le seizième siècle fut portugais, le dix-septième espagnol, le dix-huitième français, le dix-neuvième anglais et le vingtième américain. L'hégémonie linguistique et les dominations économique, scientifique et culturelle se soutiennent mutuellement. Certes, il y a la nécessité d'utiliser une langue unique pour se comprendre. Il s'agissait d'éclairer quelques mécanismes par lesquels une langue, lorsqu'elle est celle d'un des peuples en situation de compétition scientifique, se fait outil de la domination. Une domination tellement intériorisée que, pour avoir l'air intelligents, certains utilisent un mot anglais là où ils disposent déjà d'un mot dans leur langue natale souvent plus précis.

Et puis, il faudrait même critiquer la valeur donnée à la compétition, source de fraudes, vols, travaux bâclés, ulcères, divorces, arrêts cardiaques et autres gâchis. Il s'agissait de démystifier l'anglais, dont l'expansion n'a rien à voir ni avec sa prétendue facilité, ni même avec le nombre d'hommes dont c'est la langue natale. L'anglais n'est que la troisième langue natale mondiale après le chinois mandarin et l'espagnol. Il n'est la langue natale que de 5,4 % des habitants de cette planète. Alors, me direz-vous, par quoi le remplacer ? Certains lecteurs rappellent que l'espéranto, dont la structure est plus logique et plus régulière, s'apprend dix

fois plus vite que les langues réputées faciles, et mettrait tout le monde sur un (relatif) même pied d'égalité.

Non, je n'ai pas défendu l'idée d'un monde atomisé de Corses, de Basques, etc. On ne peut qu'être d'accord avec la nécessité de se comprendre. Car c'est vrai, à part dans les films porno, les gens qui ne parlent pas la même langue ne font jamais rien ensemble. Mais c'est ce pour quoi on veut une langue commune, le choix de celle-ci et les pratiques associées qui font problème. Se comprendre pour quoi faire ? Pour enrichir la science (conceptuellement parlant) ? Oui ! Pour le forum social mondial ? Oui ! Pour maximiser la fluidité des capitaux ? Alors là, je préfère que personne ne sache parler anglais !

On parle sur Terre près de 5000 langues, qui constituent une diversité, source de richesse et d'inventivité. Reconnaître et préserver la richesse historique et culturelle des hommes ne revient pas à vouloir leur isolement. On peut concevoir et exiger que les premiers résultats scientifiques puissent être écrits en langue natale, et traduits plus tard. Puis que l'inventivité et les moyens actuels de communication servent à une science encore plus riche, à une vraie communication qui ne tue pas cette richesse, plutôt qu'à l'aliénation linguistique et au nivellement culturel (par le bas) de 94,6 % des humains.

GUILLAUME LECOINTRE

À la mode de chez nous

En réponse à Arnaud B. de Paris, accusant un précédent lecteur de racisme antia nglais parce que celui-ci s'élevait contre le « frananglais hexagonal », je répondrai qu'il n'y a là aucun racisme. J'y vois un rejet de ce snobisme typiquement français consistant à remplacer des expressions françaises par d'autres, fabriquées de toutes pièces, sonnant anglais. Étant Anglais et enseignant ma langue dans des écoles françaises, je sais de quoi je parle. Rendez-vous en Grande-Bretagne et parlez de « single », « disc-jockey », « coach », « sponsor », etc., vous serez obligé de les retraduire en français pour être compris. Le français est une si belle langue, inutile de vouloir l'angliciser simplement pour suivre une mode.

William D. (Wasquehal)

TV Magazine 18-25 V

■ ANGLAIS – En ces périodes de soldes, le ridicule ne tue pas. Certains, apparemment, veulent "solder" la langue française au profit de l'anglais. En effet, que dire de ce "take-off" employé dans la publicité de la galerie marchande d'un centre commercial de la région qui vient, sans aucune traduction et en totale infraction avec la loi Toubon, polluer notre environnement linguistique ? Mépriser la langue des clients, n'est-ce pas mépriser les clients eux-mêmes ?

ML du 18/7

Régis RAVAT (Mandel)

Et si vous croyez qu'une
Vice-présidente du Parlement
Européen est une personne
éclairée, détrompez-vous !
Les préjugés sur l'Espéranto
se portent bien !
Déconseillé à la lecture si vous
vous emportez facilement...
profitez pleinement des vacances !

Paris, le 25 avril 2003

Cher Monsieur.

Monsieur Pierre G.. m'a remis votre lettre et le dossier sur l'espéranto que vous souhaitiez me faire parvenir. Je vous remercie de cet envoi.

Je comprends votre intérêt pour ce magnifique moyen de communication, et votre souhait de le voir utilisé dans les institutions européennes. Toutefois je dois vous avouer que je ne suis guère persuadée de sa réelle efficacité. Peut-être suis-je encore de la "vieille" école. Mais je ne vois pas comment un moyen de communication très simple pourrait rendre compte des subtilités de la pensée. La complexité des langues est aussi le reflet de la complexité des cultures et de la richesse des idées, ce qui me conduit à préconiser plutôt l'apprentissage des langues étrangères que de l'espéranto.

L'avenir me dira si je dois changer d'opinion. Pour l'heure, ne m'en veuillez pas si je persiste dans une approche ultra-classique du langage et des langues.

Je vous prie de croire, cher Monsieur, à l'expression de mes sentiments distingués.

Catherine LALUMIERE

Diversaĵoj

Esperantio en septembro-oktobro :

Eblas partopreni aranĝojn eksterlande tiam . Estas konfirmata la internacia E-Semajno en Santa Susana (**Katalunio/Hispanio**) -vidu la lastan SFS-**de la 4a ĝis la 11a de oktobro**, en tristela modernega Hotelo Mercury, je 50 metroj de la plaĝo . Santa Susana estas bela urbeto 50 km norde de Barcelono, proksima al feriejoj Calella kaj Lloret . Kiel kutime okazos prelegoj, busaj kaj ŝipaj ekskursoj kaj ĉiaspecaj amuzaĵoj . Informoj rete : luis_serrano@mixmail.com

Internacia Amikeca Renkontiĝo (IAR 2003) okazos en The Friars, Aylesford, Kent (**Britio**) **de la 12a ĝis la 15a de septembro** . Prelegoj, lingva praktikado, ludoj, muziko, ktp . Aliĝilo havebla de SFS .

Seminario, kunaranĝita de la orient-franca federacio kaj de la E°-ligo de Baden-Württemberg en **Germanio**, disvolviĝos en Oberkirch (**proksime de Strasburgo**) **de la 17a ĝis la 19a de oktobro** . Tuta gamo de kursoj, Cseh-kurso por komencantoj, Bukeda kurso (diversaj metodoj por instrui E-on) . Libertempo por ekskursi sabaton posttagmeze . Aliĝilo ĉe SFS .

Deputitoj :

Al la nomoj de deputitoj de nia regiono, kies demando pri E° al la Ministro pri Edukado aperis en la "J.O", aldonendas Sinjoroj Calvet kaj Mach (66), Alary (30), Morel (48) . Tro facile akuzi la deputitojn pri indiferenteco . Pri negativa gurdita respondo, kulpas la Ministro mem, kiu en la momento havas aliajn zorgojn .

Langvedoko :

Okaze de la kongreso de Cap d'Agde aperis broŝuro en E° pri la regiono de Béziers, bele ilustrita, realigita de J-P. Peray kaj financita de la federacio, donacita al ĉiu kongresano . S. Authier, F. Terral kaj J. Hémin komentis je tiu okazo filmojn pri nia regiono .

Ĉampionoj :

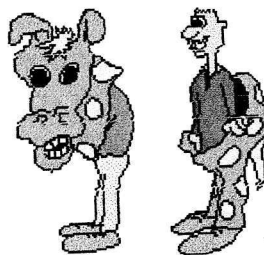
La plej ampleksa delegacio en la UK de Gotenburg estos la franca (preskaŭ 200 homoj) . En la nova "Pasporta Servo", Francio estas la lando, kie oni proponas la plej grandan nombron da tranoktejoj kun 106 adresoj, kompare kun 105 en Germanio .

Zamenhof, granda Eùropano...

Okaze de konferenco de Unesko en Marto, "El Pais", "Le Monde" kaj "Arte" sondis telefone en 6 landoj de la Eùropa Unio kun la jena demando : "Se vi povus paroli dum unu horo pri konata homo, kiu reprezentas vian idealon pri la identeco de Eùropo, kiun vi elektus ? " . La unuan lokon ricevis Jorge Semprun, hispana verkisto kaj eks-ministro, la duan Jacques Delors kaj la trian Louis-Lazare Zamenhof (konata de vi, ĉu ne ?) . Sekvis Daniel Cohn-Bendit kaj Joschka Fischer (germana ministro) .

...kaj rapida ĉevalo

antaŭ kelkaj semajnoj, en la ĉevalkurejo de Vincennes, venkis en unu el la vetkuroj...Zamenhof ! Gajnis monon tiuj, kiuj vetis sur ĝiaj ŝancoj . Laŭdire la verda koloro de la kurejo en printempo stimulis la venkinton .

Gratulojn :

Nia amiko Jean-Claude Roget, pli frue membro de la grupo de Béziers kaj nun loĝanta en regiono PACA, estis elektita prezidanto de la tiea E°-federacio . Ni deziras al li bonan sukceson por vigligi la federacion . Ni rendevuas ĝis la nacia kongreso venontjare en Provenco .

30000 libroj en E°

estas registritaj sur la katalogo, rete konsultebla, de la internacia muzeo de E° en la Nacia Biblioteko de Vieno (Aŭstrio) . La biblioteko de fremdlingvoj de Budapeŝto (Hungario) heredis 13000 librojn, kolektitajn de privatulo en kvardek jaroj .

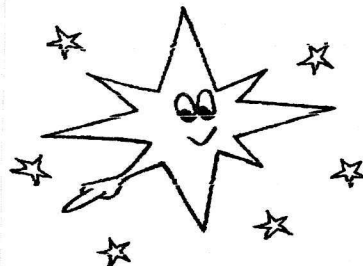
Sur la reto :

Estas konsultindaj la du francaj TTT-ejoj www.esperanto-france.org www.esperanto-sat.info

La unua estas tiu de Ufe, la dua de Sat-Amikaro . Ambaŭ provizas multege da informoj pri la internacia lingvo . Rekomendu al ne-esperantistoj, kiuj serĉas informojn .

24hora radio-stacio por retanoj :

Ĝi elsendas E°-muzikon 24 horojn ĉiutage . Sufiĉas simpla muzikaŭskutilo (Windows Media Player, ktp) por aŭskulti ĝin . Vi povas daŭre sekvi, kiu grupo kantas, de kiu albumo, la titolon de la kanto, de la albumo, la nomon de la artisto aŭ de la grupo, foje eĉ legi la tekston de la kanto . <http://www.radio-esperanto.com>

Internacia ekspozicio pri poŝtarto de la 1a ĝis la 15a de aŭgusto en Le Caylar (Hérault) sur la altebenaĵo Larzac organizita de la asocio "Larzac, vilaĝo de Eŭropo"

pri la temo : birdoj, 9000 specoj en naturo kaj tiom multaj en niaj revoj .

Partopreno malferma al ĉiuj . Sendu ilustritan poŝtaĵon pri la temo al la jena adreso :

Larzac, vilaĝo de Eŭropo, ĉe Hubert Martin , Route de St Pierre, 34520 Le Caylar .

Materialo, formato kaj tekniko liberaj (desegnaĵo, pentraĵo, foto, gluaĵo, skulptaĵo, ktp) .

Nura devigo : la poŝtmarko, la stampo, la adreso de la adresato kaj via propra adreso, legeble skribita, devas aperi sur la ilustrata parto de la sendaĵo .

Limdato por la ricevo : la 31a de julio 2003 .

Nek ĵurio, nek komerca uzado de la verkoj . Dankdokumento kaj listo de la partoprenintoj estas sendotaj .

Novaj kompaktdiskoj ĉe Vinilkosmo :

Sekve de la vizito de Mikaelo Bronŝtein el Rusio startis interŝanĝoj, kiuj pliriĉigas la katalogon .

VKKD54 : "Akceptu, mondo, nin amike !"

Io inter kanzono, balado kaj romano; sobra kaj klara kiel esperanto .

Vortoj de Mikaelo B., voĉo de Helena Puhova en kvindeko da kantoj .

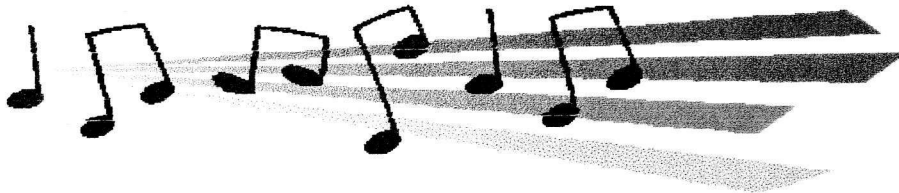
Por aŭskulti fragmenton kaj mendu : <http://www.vinilkosmo.com/?disc=vkcd54&Ing=e>

VKKD55 : "Esperantujo mia"

La temo estas esperanto, esperantistoj, esperantujo; dekduo da kantoj . Verkita kun amo al la "verda popolo, paca kaj naiva"; la kantoj respregulas la vivon de la monda esperantista medio kaj estas amuzaj por aŭdo de ĉiu, kiu sentas sian apartenon al tiu .

Por aŭskulti fragmenton kaj mendu : <http://www.vinilkosmo.com/?disc=vkcd55&Ing=e>

Startis projekto de KD-romo, kiu celas registri la enhavon de la multlingva TTT-ejo "lernu", kiu ebligas lerni esperanton per ĉirkaŭ dudek naciaj lingvoj . "Lernu" entenas diversajn instru-metodojn, vortarojn, gramatikon, plurajn facilajn tesktojn kaj ankaŭ ludojn kaj iom da muziko kun la tekstoj .

Mi amas vin .

Sinjoro F. Baron verkis libreton "Le livre des je t'aime", kiun mi legis en aprilo .

En tiu libreto, sur ĉiu paĝo, oni legas "je vous aime" en diversaj lingvoj : 60 entute (ekzistas proksimume 6000 uzitaj lingvoj)...sed ne en esperanto .

Do, mi skribis al la verkisto pere de la eldonisto .

Mi ne havis respondon ĝis, komence de junio, la telefono sonoris hejme :

- 'lo, Jacqueline ?

- Jes .

- Mi estas la verkisto de "Le livre des je t'aime"; mi ĵus ricevis vian leteron pere de la eldonisto . Mi diras al vi, ke mi elektis nur kelkajn lingvojn, kaj ankaŭ la Kreoloj faris la saman riproĉon kiel vi : ilia lingvo ne estas en mia libro .

- Bone, bone... Ĉu vi scias, ke la lingvo esperanto estas lingvo de internacia komunikado, de frateco, ktp...?

- Jes, jes, mi konas ĝin, ĉar mia baptopatro parolas esperante . Mi konstruis en "Square des Abbesses" de Montmartre en Parizo muron, sur kiu mi skribis tricent "je t'aime" .

- Bone, kiam mi alvojaĝos Parizon, mi vizitos tiun muron . Sed vi devas lerni esperanton kaj skribi "mi amas vin" en via venonta libro .

- Jes, certe . Mi amas vin, Jacqueline .

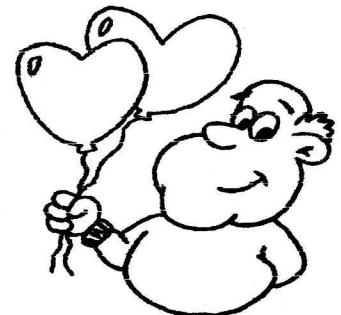
- Dankon, ĝis revido !

Fino de la telefona komunikado .

Jacqueline Maurel

NDLR : Krom eraro jam aperis en SFS mencio de tiu muro en Parizo kun bildo .

Ŝajnas, ke Esperanto estas inter la 300 elektitaj lingvoj .

KRUCVORTOJ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I										
II										
III										
IV										
V										
VI										
VII										
VIII										
IX										
X										

HORIZONTALA

- I) - Dogana kulp(o).
 II) - Bruvorto.
 III) - Invest(o) / Dispariĝ(o).
 IV) - Drog(o) / Bedaŭ(o).
 V) - Marĉarb(o) / s : Fiago.
 VI) - s : Vazo / Izraelia urb(o).
 VII) - Tute nulo / Pingloarb(o).
 VIII) - Senvoĉa katmanduano / Foliaro.
 IX) - Prepozicio / Ĝen(o).
 X) - Kontraŭsepsil(o) / Virinnomo.

VERTIKALE

s : sone

- 1) - Letere.
 2) - Sonanta lingvaĵo.
 3) - Fama industriist(o) / Kemia sufikso.
 4) - s : Virnomo mallongigita / Kuv(o) / Kontraŭi.
 5) - Reformem(a) / s : Pagilo.
 6) - Greka land(o) / Returnita vezik(o).
 7) - Hejmbest(o) / Franci(o), virine.
 8) - Apogeo, komence / Elekti.
 9) - Anatomia kordon(o) / Kinil(o).
 10) - Instruant(o) / Returnita ludkarto.

Solvoj de la n° 164 :

Krucvortoj :

Horizontale : 1Stereoskop II Teratologi
 III Alode - Apik IV Fet - Viva V Ifigeni -
 Or VI Loko - Est VII On- RL - Mars
 VIII Kirgiz - Luk IX Ostogenezo
 X Ktenoforoj

Vertikale : 1 Stafilokok 2 Telefonist
 3 Erotik - Rte 4 Rad - Gorgon
 5 Etere - Ligo 6 00 - Ne - Zef
 7 Slavism - No 8 Kopi - Taler
 9 Ogivo - Ruzo 10 Pikareskoj

Vortoj en kruco :

H : Abatejo - Celerio - Amerika
 V : Egaleco - Alterni - Aperigi

Anekdotoj : (El "Ŝercoj" -dua volumo)

-Kio okazis ? Kial vi havas bandaĝitan kapon ? Ĉu aŭtoakcidento ?
 -Jes . Mia edzino trovis sur la seĝo de mia aŭto fremdan ŝminkon .

***

La policano demandas ŝoforon :

-Kiel vi volas pruvi, ke vi ne veturis tro rapide ?

-Nu, tre facile : mi estas survoje al mia bopatrino...

***

Diras patro al sia edziniĝema filino :

-Edziniĝu al soldato . Tiu scias kuiru, ordigi sian liton, fari ordon en la loĝejo kaj plenumas ĉiun ordonon sen protesto...

***

Interparolas du najbarinoj :

-Mia edzo ekbruligas cigaredon nur post bona tagmanĝo, diras la unua

-Nu, unu-du cigaredoj dum la jaro ne povas malutili al li multe, respondas la alia .

***

-Ĉu vi ankoraŭ havas la vinon, kiun vi havis hieraŭ ? -demandas gasto en gastejo .

-Jes, kompreneble, sinjoro .

-Do, alportu al mi glason da biero, mi petas...

SFS 166 aperos mezoktobre . Bonvolu sendi viajn kontribuojn ĝis la 25a de septembro al Jean Hénin -Beauregard -Rte de Montcayroux 48500 La Canourgue Tel/Fax : 0466328636 Jean.Henin@wanadoo.fr
 Anticipan dankon ! Agrablajn somerferiojn !